

Església de Santa Maria

Santa Fe del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església, 08792

Coordenades:

Latitud: 41.38467
Longitud: 1.72117
UTM Est (X): 393075
UTM Nord (Y): 4582249

Classificació

Número de fitxa 08249 - 1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Barroc
Segle XVII
Any 1672
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Si, IPA, nº 2776
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Pl. de la Vila 11, Sant Feliu de Llobregat
Autoria de la fitxa Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dl., 18/02/2008 - 01:00

Descripció

Església d'una sola nau amb coberta de volta de creueria sobre arcs torals ogivals, amb capçalera o absis rectangular coberta amb volta estrellada, al centre de la qual hi ha una clau de volta amb l'escut de Catalunya. Presenta quatre capelles laterals i cor. La primera capella que hom troba entrant a la dreta és molt poc profunda i arrebossada totalment amb guix blanc; hi ha una imatge de Sant Sebastià. A continuació hi ha una capella emmarcada per un arc de mig punt, més profunda que l'anterior, on es troba l'altar del Roser, del segle XVII (que va ser salvat de la crema que es va fer durant la Guerra Civil (VENDRELL et alii, 1994). En aquest altar es venera una imatge de la Verge del Roser amb el Nen, que presideix el centre del retaule de l'altar i que està acompanyada, a l'esquerra, per una imatge de Sant Isidre, i a la dreta una imatge de Sant Antoni de Pàdua.

L'altar major, situat a la zona de l'absis principal, quadrat, és una construcció moderna amb decoració al frontal imitant els frontals d'altar romànics. A la paret d'aquest absis hi ha una imatge de Santa Fe, patrona del municipi. A la paret nord de l'absis s'obre la porta de l'actual sagristia, dins la qual hi ha una imatge del Sagrat Cor, un altra de la Puríssima Concepció i una imatge de Santa Fe, anterior a la que presideix l'absis principal actualment, que es treu en processó avui dia.

A la banda nord de l'interior de l'església es troba, oposada a la capella de Sant Sebastià, una imatge de Sant Roc. A continuació una capella més profunda, oposada a la de la Mare de Déu del Roser, emmarcada per un arc ogival de factura gòtica, probablement una de les poques reminiscències del temple baix-medieval amb els carreus de pedra vista. A fons hom hi troba un altar dedicat al Santíssim Sagrament, amb una imatge de Crist crucificat a la paret i una imatge de la Mare de Déu dels Dolors a l'esquerra.

El cor de l'església es troba ubicat, com és habitual, sobre el portal d'entrada, obert a la nau de l'església. Al cor es troba l'orgue parroquial (veure fitxa 42). L'arc que s'obre a la nau, a la part superior del cor, rebaixat, presenta una inscripció en llatí, il·legible.

El portal d'entrada, ja a l'exterior, al qual s'hi accedeix per una gran escalinata, presenta decoració amb frontó rodó partit d'estil barroc i columnes adossades (veure fitxa 46). Sobre el timpà decorat s'observa un ull de bou que il·lumina l'interior de l'edifici. Una fina cornisa horitzontal divideix la façana en dos cossos, sobre la qual s'observa un rellotge modern, centrat a la façana, i coronant aquesta hi ha el gran campanar d'espadanya, de la mateixa amplada de la nau, amb quatre finestres d'espadanya, de les quals únicament les dues centrals, de dimensions més grans que les laterals, contenen campanes. Aquestes campanes són modernes; la de l'espadanya dreta presenta la inscripció: "1956. Barber fundidor. Olot", mentre que a la de l'espadanya esquerra, de nom "Maria" es llegeix: "MARIA. Fundición de Salvador Manclús indústrias. Valencia".

Observacions:

Antigament, davant de l'altar del Sagrat Cor, a terra, hi havia unes làpides sepulcrales on podrien haver estat enterrats alguns frares del convent que hi havia al carrer Major (ara migdia), que, segons sembla, era a l'actual edifici de Cal Montserrat (VENDRELL et alii, 1994).

Història

La primitiva església romànica es documenta el 1198, al testament de Guillem de la Granada. La data més antiga que parla de l'existència d'una església parroquial a Santa Fe del Penedès és una visita pastoral de 1309.

Les profundes reformes de l'any 1672, li aportaren l'estètica barroca, especialment a la façana principal, així com les capelles i la volta a l'interior.

L'església entra en decadència amb la invasió napoleònica. El 1813, no té ara, ni altar, ni mobles. Al llarg del segle XIX, s'entra en conflictes jurisdiccionals amb la parròquia de Puigdàlber, ja que diversos objectes litúrgics de Santa Fe (que deixà de ser parròquia el 1.868) es trobaven a Puigdàlber. La rectoria va estar tancada dues dècades, sense rector propi, els diumenges un mossèn anava a dir la missa. A finals de segle,

un un matrimoni reobrí i habità la rectoria, tenint cura de l'església. Des d'aleshores tres mossens anaren a Santa Fe a celebrar missa dominical.

L'any 1924 es van fer obres per reparar els revoltos i la teulada de l'església.

A l'inici de la Guerra Civil, els milicians instal·len un sindicat agrícola a l'església. Tot el mobiliari, imatges, altars,... Són cremats, excepte l'altar del Roser i diversos elements (calzes, patenes, etc.) que dos homes van poder amagar. El 1937, uns milicians despengen les campanes per fer-ne metralla. Després de la guerra es restaura la façana i les parets de l'interior de l'església. L'edifici es reobre al culte l'agost de 1939. Als anys següents, diversos particulars i associacions doten l'església d'algunes imatges. Es fa una capella a l'altar major per posar-hi una imatge de Santa Fe. Es compra i estrena la imatge de la Immaculada Concepció. El 1943 és regalada una imatge de St. Sebastià. El 1944 es va beneir la imatge del Sagrat Cor de Jesús, pagada amb donatius dels fidels, i es regala una imatge de Sant Isidre. El 1946 fou beneïda la Mare de Déu del Roser, fruit d'un donatiu. El mateix any, es donen les imatges de St. Roc i St. Francesc d'Assís. El 1950 es beneí solemnement la nova imatge de Sta. Fe, més gran que la que hi havia. El 1952 és portada la imatge de la Verge dels Dolors, col·locada prop de Jesucrist al Crucifix. El 1954, es beneeix l'altar del Santíssim Sagrament, gràcies a la col·laboració dels habitants de Santa Fe. El 1957 es beneïa una nova campana de bronze, amb el nom de "Fe", i l'any 1987 l'església va rebre una altra campana, anomenada "Maria".

El 1981, el rector de Sant Cristòfor de la Granada fa cessió de la finca annexa a l'església de Santa Fe a l'Ajuntament, on hi havia l'antiga rectoria, que és enderrocada, deixant en condicions la paret lateral de l'església en la qual es recolzava l'edifici. El 1984 s'inaugura el nou Ajuntament, edificat al terreny esmentat, on a més s'hi fa una pista d'esport i una zona ajardinada.

L'octubre de 1991 es renoven les teulades de l'església per pal·liar les goteres de l'interior.

Després de l'enderroc de l'antiga rectoria, que actuava de contrafort, a l'església apareixen importants esquerdes i bufaments en les parets produïts per humitats. El 1999 s'aprova el pressupost per a realitzar les obres necessàries: arranjament de les parets, repicat d'arrebossats deteriorats i repintats, reforma del forjat del cor, repàs de la coberta, arranjament i consolidació de l'altar, rehabilitació dels arrebossats de la façana, les pintures interiors, renovació de la instal·lació elèctrica, poliment i abrillantat del mosaic i restauració de la fusteria en mal estat. Aquestes actuacions van donar a l'església l'aspecte actual.

Bibliografia

A.A.V.V. (1986): INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC DE CATALUNYA. ALT PENEDÈS. Edita: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona. Pàg. 108.

VENDRELL I VENDRELL, Remei, et alii. (1994): "Santa Fe del Penedès. Un municipi històric al cor de l'Alt Penedès." Edita: Ajuntament de Santa Fe del Penedès. Santa Fe del Penedès, pp. 33-88; 238-247.

Portal web de Santa Fe del Penedès: <http://www.stafe.net/Esglesia.aspx>

